

Biroul permanent al Senatului

Bp. 93, 1. șapte 2022

Biroul permanent al Senatului

L. 243, 1. 11.04.2022

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă
VOLUNTARI PENTRU CRIZE UMANITARE
privind stabilirea unor măsuri de protecție socială
a persoanelor care participă la activități de voluntariat
pentru crize umanitare și/sau dezastre**

Analizând propunerea legislativă **VOLUNTARI PENTRU CRIZE UMANITARE** privind stabilirea unor măsuri de protecție socială a persoanelor care participă la activități de voluntariat pentru crize umanitare și/saudezastre (b93/1.03.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1293/8.03.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D236/8.03.2022,

CONSIGLIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, reglementarea acordării pentru persoanele care desfășoară activități de voluntariat pentru crize umanitare și/saudezastre, a unei indemnizații în quantum 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat de acestea, dar fără a putea depăși 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, stabilirea surselor de finanțare pentru suportarea acestor costuri, precum și considerarea ca vechime în muncă a perioadei în care sunt desfășurate respectivele activități.

De asemenea, se urmărește reglementarea activării de către Guvern a mecanismului de susținere a activităților de voluntariat pentru crize umanitare și/sau dezastre.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, potrivit art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, în aplicarea art.75 alin.(1) din Legea fundamentală prima Cameră sesizată fiind Senatul.

Precizăm că accepțiunea noțiunii de „*vechime în muncă*” este stabilită în Codul muncii și în Codul administrativ, fiind în mod necesar și obligatoriu legată de încheierea și/sau executarea unui contract de muncă/raport de serviciu.

Recunoașterea vechimii în muncă reprezintă un drept legal al oricărui angajat și un element intrinsec esențial al raporturilor de muncă, ceea ce înseamnă că stabilirea accepțiunii expresiei menționate intră în sfera regimului general privind raporturile de muncă, întrucât, pe măsura executării unui contract individual de muncă/a desfășurării unui raport juridic de muncă, se dobândește și vechimea în muncă aferentă, pe baza căreia pot fi acordate alte drepturi (spre exemplu: spor de vechime, zile suplimentare de concediu de odihnă, promovări) sau se pot naște alte raporturi juridice de muncă, a căror apariție este condiționată de deținerea unei anumite vechimi în muncă.

O normă prin care se urmărește recunoașterea vechimii în muncă pentru activități desfășurate în afara unui raport juridic de muncă, indiferent de tipul activității - vechime care va putea fi valorificată la încheierea oricărui contract de muncă/nașterea unui raport de serviciu, fără a avea relevanță domeniul în care a fost dobândită - poate avea, fie caracter derogatoriu de la dispozițiile care stabilesc sensul noțiunii de *vechime în muncă*, fie specificul unei norme de completare a regimului general, prin urmare, respectiva normă nu poate prezenta decât caracter de lege organică.

Precizăm că, prin **Decizia nr.832/2020**, Curtea Constituțională a reținut că „*aspectele generale, esențiale, referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului individual de muncă trebuie stabilite prin lege organică*”.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest context precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, „*lipsind fișa finanțiară (initială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind aşadar reală*”.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă – cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare -, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr.682 din 27 iunie 2012, „*dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art.1 alin.(5) [...]*”.

5. Analizând prezentul proiect, cu titlu preliminar, precizăm că demersul normativ trebuie raportat la cadrul legislativ actual în domeniu, respectiv la Legea nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare, în vederea respectării exigenței de tehnică legislativă privind **asigurarea integrării organice a reglementării în sistemul legislației și a principiului unicitatii reglementării** în materie, prevăzute la art.13

și 14 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pe cale de consecință, pentru o corectă sistematizare a normelor și, implicit, a actelor normative, apreciem că soluția legislativă care face obiectul prezentului proiect ar putea fi promovată, sub rezerva remedierii celorlalte aspecte indicate *infra*, sub forma unei propuneri legislative cuprinzând intervenții asupra **Legii nr.78/2014**, cu modificările și completările ulterioare, care, reglementează participarea persoanelor fizice la activitățile de voluntariat desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de persoane juridice de drept public sau de drept privat fără scop lucrativ, în cadrul unui capitol distinct.

6. În ceea ce privește soluția preconizată pentru **art.2 alin.(1)** din proiect, care, în actuala redactare, restrânge sfera personală de aplicare a voluntariatului pentru crize umanitare și/sau dezastre, astfel încât aceste activități vor putea fi desfășurate doar de persoanele fizice care au încheiat un contract individual de muncă și doar în condițiile suspendării acestuia, precum și cu domiciliul fiscal în România, prin aceasta fiind excluse persoanele care, deși nu sunt parte a unui raport de muncă, doresc să desfășoare activitate de voluntariat pentru crize umanitare ori pot realiza această activitate în afara orelor de program de lucru, aspect care aduce atingere **principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat de art.16 alin.(1) din Constituție**.

Referitor la **principiul nediscriminării**, în **Decizia Curții Constituționale nr.657/2019**, reiterându-se jurisprudența anterioară, la paragraful 16, s-a reținut că: „*În ceea ce privește principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a reținut într-o jurisprudență constantă, începând cu Decizia Plenului nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994, că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional(...). Curtea a mai stabilit că discriminarea se bazează pe noțiunea de "excludere de la un drept"*” (Decizia Curții Constituționale nr.62 din 21

octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.49 din 25 februarie 1994), iar remediu constitutional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr.164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr.681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.889 din 8 decembrie 2014). În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă (de exemplu, prin 4 Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza Marckx împotriva Belgiei, Hotărârea din 13 noiembrie 2007, pronunțată în Cauza D.H. și alții împotriva Republicii Cehe, par.175, Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în cauza Burden împotriva Regatului Unit, par.60, Hotărârea din 16 martie 2010, pronunțată în cauza Carson și alții împotriva Regatului Unit, par 61)“.

În plus, referitor la același text, precizăm că **nu este avut din vedere sensul termenului „voluntariat”**, atât cel comun, exprimat în Dicționarul explicativ al limbii române - ca „*activitate desfășurată în folosul altor persoane sau al societății fără a urmări un câștig material*”, cât și cel juridic stabilit la art.3 lit.a) din Legea nr.78/2014, care prevede că „*participarea voluntarului persoană fizică la activități de interes public desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de către persoane juridice de drept public sau de drept privat, fără remuneratie, individual sau în grup*”.

7. Încercând să facem abstracție de sensul termenului „voluntariat”, semnalăm că norma propusă pentru **art.4 alin.(2)** din proiect, vizând acordarea, voluntarului pentru crize umanitare care are și calitatea de salariat, a unei indemnizații în quantum 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat de acesta, dar fără a putea depăși 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea

bugetului asigurărilor sociale de stat, ar contraveni, de asemenea, **principiului egalității în drepturi a cetățenilor**, întrucât creează o situație discriminatorie în raport cu restul persoanelor care desfășoară activitatea de voluntariat în baza Legii nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, care nu beneficiază de acordarea vreunei indemnizații pentru activitatea prestată.

8. Referitor la norma propusă pentru **art.7 alin.(1)** din proiect, ar fi trebuit analizat dacă adoptarea acestei soluții legislative, respectiv recunoașterea ca vechime în muncă a activității desfășurate de voluntarul pentru crize umanitare, aceasta fiind considerată „muncă prestată pe durata normală a timpului de muncă săptămânal, conform contractului individual de muncă”, este conformă cu **principiul egalității în drepturi a cetățenilor**, întrucât creează o situație discriminatorie în raport cu restul persoanelor care desfășoară activitatea de voluntariat în baza Legii nr.78/2014, pentru care nu este prevăzut același beneficiu pentru activitatea prestată.

Astfel, precizăm că prin recunoașterea vechimii în muncă pentru perioada corespunzătoare activităților de voluntariat, motivația voluntarului nu va mai fi una emoțională, spirituală, de solidarizare cu persoane aflate în situații dificile, ci una materială și va conduce la schimbarea fundamentală a sensului termenului **voluntariat**. Foarte probabil, în acest mod, anumite persoane vor fi încurajate să presteze activități de voluntariat, formal sau pentru durete foarte scurte în scopul acumulării de perioade necontributive care vor fi luate în calcul la stabilirea vechimii în muncă.

În altă ordine de idei, menționăm că în urma prestării activităților de voluntariat, voluntarului îi sunt recunoscute *de lege lata* beneficii, dar nu de natură pecuniară, deoarece potrivit **art.10 alin.(2) din Legea nr.78/2014**, „*activitatea de voluntariat se consideră experiență profesională și/sau în specialitate, în funcție de tipul activității, dacă aceasta este realizată în domeniul studiilor absolvite*”.

În plus, referitor la atestarea perioadei de vechime în muncă, aferentă perioadei de voluntariat, propunerea legislativă nu conține soluții, astfel încât ar urma să se aplice art.10 din Legea nr.78/2014 , potrivit căruia perioada și numărul de ore de voluntariat pot fi consemnate într-un certificat de voluntariat, eliberat la cererea voluntarului de organizația-gazdă.

În al doilea rând, din nou făcând abstracție de urmărirea obținerii unui beneficiu material prin prestarea activității de voluntariat, contrară sensului noțiunii de *voluntariat*, nu este clar dacă se urmărește recunoașterea vechimii în muncă în scopul exclusiv al valorificării respectivelor perioade în vederea obținerii unor prestații de asigurări sociale, în temeiul Legii nr.263/2010 sau și pentru obținerea altor beneficii specifice raporturilor juridice de muncă.

Deși nu este stabilită o durată minimă a activității de voluntariat pentru a fi recunoscută vechimea în muncă, nu este stabilit și numărul minim de ore de voluntariat, astfel încât voluntariatul este posibil, de fapt, să nu existe sau să fie insignifiant.

În ceea ce privește conceptul de „*vechime în muncă*”, semnalăm că acesta constituie o noțiune menită să valorifice perioada în care a fost prestată activitate pentru și sub autoritatea unui angajator în schimbul unei remunerații.

Astfel, potrivit art.16 alin.(5) din Codul muncii „*Munca prestată în temeiul unui contract individual de muncă constituie vechime în muncă*”, iar potrivit alin.(6), „*Absențele nemotivate și conchedile fără plată se scad din vechimea în muncă*”.

În concordanță cu prevederile de mai sus, art.424 alin.(2) din Codul administrativ prevede că „*Vechimea în muncă este vechimea dobândită în condițiile reglementate de legislația muncii, precum și vechimea dobândită în exercitarea unui raport de serviciu*”.

Menționăm că două elemente principale, atât ale contractului individual de muncă, cât și ale raportului de serviciu, care se vor reflecta în recunoașterea unei anumite vechimi în muncă, le constituie **durata** normală a muncii, **exprimată în ore/zi și ore/săptămână/lună**, precum și **durata** contractului/raportului de serviciu, elemente care nu pot fi determinate cu precizie în privința activităților desfășurate de voluntar.

În plus, lipsește reglementarea modului în care, activitățile desfășurate de voluntar ar putea fi echivalate activității desfășurate în temeiul unui raport de muncă.

Față de acest aspect, semnalăm că norma preconizată nu cuprinde criterii de cuantificare a timpului de lucru prin raportare la activitatea de voluntariat desfășurată, conducând la dificultăți în determinarea

timpului alocat activității de voluntar, raportat la timpul normal de lucru specific contractului individual de muncă/raportului de serviciu.

În consecință, semnalăm dificultatea stabilirii volumului și duratei activității de voluntariat pentru crize umanitare prestate de voluntar, exprimată în ore/zi și ore/săptămână/lună, unul dintre elementele principale, alături de perioada în care a fost desfășurată respectiva activitate, în vederea stabilirii vechimii în muncă.

În plus, în acest context, precizăm că recunoașterea vechimii în muncă în cazul voluntariatului **va conduce la necesitatea schimbării denumirii activității prestate** care, urmărind câștigul material al prestațiilor de asigurări sociale, **nu va mai putea fi considerată voluntariat**.

9. În altă ordine de idei, semnalăm că, în actuala redactare, soluțiile propuse la art.4 lin.(1) și art.5 alin.(2) **nu respectă prevederile art.6 alin.(1) teza I din Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece **nu instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă**, iar soluțiile pe care le cuprinde **nu sunt corelate cu ansamblul reglementărilor interne**.

De asemenea, textele art.1, art.2 alin.(3) și (4), art.3 alin.(1), art.4 alin.(1), art.5 alin.(1) și (3), art.6, precum și al art.7 alin.(2) și (3) din proiect, nu respectă prevederile **art.8 alin.(4)** din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc următoarele: „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.*”.

Totodată, textele art.2 alin.(2), art.3 alin.(1), art.4 alin.(1), art.5 alin.(1) și (3), art.6, precum și al art.7 alin.(2) din proiect, nu sunt conforme cu prevederile **art.24 alin.(1)** din **Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care dispun că: „*Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative*”.

Aspectele evidențiate la acest punct, vor fi detaliate în continuare.

10. La art.1, semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a normei cu privire la scopul reglementării, întrucât voluntariatul pentru crize umanitare desfășurate în cadrul organizațiilor neguvernamentale prestatoare vizează atât definiția crizei umanitare de la art.2 alin.(4) din proiect, cât și definiția dezastrului prevăzută la art.9 alin.(1) lit.a) din Legea nr.481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările ulterioare, cea de-a doua definiție fiind parțial inclusă în prima.

De asemenea, proiectul nu folosește o terminologie unitară cu privire la organizațiile neguvernamentale prestatoare – astfel cum sunt denumite la art.1, definiția de la art.2 alin.(3) vizând „organizația prestatoare a activităților de voluntariat pentru cauze umanitare, iar la art.2 alin.(1), art.3 alin.(1) și (2), și art.5 alin.(1) și (4) sunt numite „organizațiile prestatoare”. Precizăm că, potrivit **art.37 alin.(1) din Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare „*În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni*”.

În plus, având în vedere că, potrivit art.2 alin.(2) din proiect, beneficiarii activității de voluntariat pentru crize umanitare sunt atât cetățeni români cât și cetățeni străini, este necesară precizarea teritorialității legii.

În ceea ce privește exprimarea „prezenta lege stabilește regimul juridic al persoanelor”, precizăm că aceasta este incorectă din punct de vedere juridic, întrucât conceptul de „regim juridic” desemnează un ansamblu unitar de reglementari având ca obiect o anumită activitate, situația unor bunuri, drepturile și obligațiile unor categorii de persoane, neputând fi un atribut al persoanei fizice.

11. La art.5 alin.(1), referitor la contractul de voluntariat, precizăm că, deși definiția de la alin.(1) al art.2 vizează încheierea acestuia în condițiile Legii nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare, la art.5 din proiect sunt cuprinse norme care derogă de la prevederile acestui act normativ, fără a fi redactate ca norme derogatorii.

Referitor la textul propus pentru alin.(3), semnalăm lipsa de claritate a acestuia, întrucât nu se înțelege dacă sintagma „stabilite prin

hotărâre a Guvernului” are vedere constituirea persoanelor juridice de drept privat fără scop lucrativ ori precizarea elementelor care califică respectivele persoane juridice drept „organizații prestatoare a activităților de voluntariat pentru crize umanitare”, aspecte care încalcă **principiul ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art.4 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit, **principiul legalității**, reglementat de **art.1 alin.(5) din Constituția României**, aceste situații putând fi reglementate exclusiv prin acte normative de natura legii nicidcum prin hotărâre a Guvernului.

În situația în care este vizată individualizarea, prin hotărâre a Guvernului, a organizațiilor prestatoare a activităților de voluntariat pentru crize umanitare, apreciem că elementele care le califică în acest scop și determină selectarea acestora dintre organizațiile prestatoare a activităților de voluntariat - persoane juridice de drept privat fără scop lucrativ, ar trebui precizate printr-un act normativ de natura legii.

Referitor la textul propus pentru **alin.(4)**, semnalăm lipsa de claritate a acestuia, întrucât sintagme precum „un grad ridicat de risc social”, „efekte negative sistemice”, „un număr foarte mare de persoane”, „dezastre naturale de mare amploare”, „accidente majore la utilaje și instalații tehnologice”, „accidente majore și avariile mari la rețelele de instalații și telecomunicații”, precum „și altele asemenea”, sunt imprecise.

12. La art.3, semnalăm că denumirea marginală „activarea legii” este în mod impropriu utilizată, întrucât o lege devine aplicabilă de la data intrării în vigoare a acesteia, nu se activează.

Referitor la textul propus pentru **alin.(1)**, semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a normei, întrucât sintagma „în ipoteza unei crize umanitare ori dezastru” nu permite determinarea cu precizie a situației și momentului în care Guvernul poate activa mecanismul de susținere a activității de voluntariat pentru cauze umanitare, respectiv situația ipotetică sau situația producerii unei astfel de crize ori a unui dezastru.

De asemenea, semnalăm că prezentul proiect nu definește „mecanismul de susținere a activității de voluntariat pentru cauze umanitare”.

Totodată, semnalăm aceeași lipsă de claritate și predictibilitate cu privire la înțelesul sintagmei „activează mecanismul”, prin aceasta aducându-se atingere **principiului ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art.4 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit, **principiul legalității**, reglementat de **art.1 alin.(5) din Constituția României**, condițiile în care se poate face această operațiune putând fi reglementate exclusiv prin acte normative de natură legii, nicidecum prin hotărâre a Guvernului.

Referitor la textul propus pentru **alin.(2)**, cu privire la conținutul anexelor, reiterăm observațiile formulate în prezentul aviz referitor la art.2 alin.(3).

În plus, având în vedere caracterul sinalagmatic al contractului de voluntariat, apreciem că nu se poate stabili prin hotărâre a Guvernului una dintre părțile contractante, respectiv organizația prestatoare a activității de voluntariat pentru crize umanitare, acest aspect putând fi reglementat printr-un act normativ de natură legii, stabilind condițiile și criteriile pe baza cărora o persoană juridică de drept privat fără scop lucrativ poate desfășura acest tip de voluntariat.

13. La art.4, referitor la textul propus la **alin.(1)**, semnalăm că situațiile pentru care poate fi suspendat contractul colectiv de muncă prin acordul părților sunt reglementate la art.54 din Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Contractul individual de muncă poate fi suspendat, prin acordul părților, în cazul concediilor fără plată pentru studii sau pentru interese personale.*”. Or, întrucât ipoteza preconizată nu este cuprinsă în enumerarea situațiilor vizate de acest articol.

În acest context, este necesară atât revederea trimiterii la art.49 alin.(1) din Codul muncii, cât și conținutul normei.

În plus, norma trebuie corelată și cu art.5 alin.(4) din proiect, în ceea ce privește perioada suspendării.

În altă ordine de idei, exprimarea „se suspendă temporar” este tautologică, întrucât conceptul de *suspendare* implică o întrerupere temporară, vizând o perioadă determinată de timp.

De asemenea, semnalăm lipsa de claritate a normei, determinată de utilizarea sintagmei „în condițiile prezentei legi”, neînțelegându-se

dacă prin aceasta este vizată perioada desfășurării activităților ori condițiile preconizate de prezenta propunere.

Referitor la soluția preconizată la **art.4 alin.(2)** din propunere, cu privire la acordarea unei indemnizații stabilită la 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, fără a putea depăși 75% din câștigul mediu salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, precizăm că Rezoluția Parlamentului European din 12 iunie 2012 referitoare la recunoașterea și promovarea activităților de voluntariat transfrontaliere în UE (2011/2293(INI)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene CE 332/14 din 15.11.2013, prevede că „*termenul «voluntariat» se referă la toate tipurile de activități formale, neformale, informale și la cele legate de instruirea și formarea profesională, exercitate de bunăvoie, la libera alegere și dând urmare motivației personale, fără a urmări un câștig finanțiar sau un scop lucrativ și care sunt benefice voluntarilor, persoanelor care beneficiază de serviciile acestora, comunităților și societății în ansamblul ei*”. În același sens, menționăm și articolul 1 din Convenția europeană asupra promovării serviciului de voluntariat transnațional pe termen lung pentru tineret, încheiată la Strasbourg la 11 mai 2000, ratificată de țara noastră prin Legea nr.213/2003.

La norma preconizată pentru **art.4 alin.(3)** din proiect, semnalăm că, prin formularea actuală se aduce atingere **principiului ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art.4 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit, **principiul legalității**, reglementat de **art.1 alin.(5) din Constituția României**, întrucât „acordarea și decontarea sumelor necesare plății indemnizațiilor” sunt dispoziții care pot fi reglementate exclusiv prin acte normative de natura legii nicidecum prin hotărâre a Guvernului, această din urmă categorie de acte fiind date în aplicarea legii și având drept scop detalierea dispozițiilor înscrise în actul normativ de nivel superior.

14. La art.5, în primul rând, semnalăm că denumirea marginală, respectiv „Contractul de voluntariat”, este un element de natură să creeze confuzii, dat fiind faptul că art.11-22 din Legea nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, conțin

dispoziții referitoare la contractul de voluntariat. De altfel, și la art.2 alin.(1) din proiect se precizează faptul că voluntarii pentru crize umanitare vor desfășura activitatea „*în baza unui contract de voluntariat încheiat în condițiile Legii nr. 78 din 24 iunie 2014*”.

La textul preconizat la **alin.(1)**, reiterăm observația de la **pct.11 supra** din aviz, în sensul că, raportat la art.2 alin.(3) din proiect, nu este redactat ca normă derogatorie de la Legea nr.78/2014.

În consecință, semnalăm că prin actuala formulare, prin raportare la teza I și III ale art.11¹ din Legea nr.78/2014, se creează un **paralelism legislativ**, aspect care încalcă prevederile art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, care prevede că „*În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau aliniate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative*”.

De asemenea, din actuala formulare nu se înțelege dacă nulitatea absolută intervine în raport cu forma scrisă ori limba în care este redactat contractul.

În plus, în lipsa unei trimiteri la dispozițiile aplicabile din Legea nr.78/2014, norma este incompletă cu privire la conținutul contractului.

Referitor la norma preconizată la **alin.(2)**, care reprezintă, în fapt o derogare de la prevederile art.21 din Legea nr.78/2014, fără însă ca norma să fie redactată sub această formă, semnalăm caracterul incomplet al acesteia, întrucât nu stabilește în sarcina cărei părți contractuale este stabilită obligația transmiterii către angajator a celui de-al treilea exemplar al contractului, acesta neavând nici-o calitate în respectivul contractul de voluntariat și nici modalitatea prin care acesta poate fi transmis.

În altă ordine de idei, în ceea ce privește evidența contractelor de voluntariat, norma nu prevede cum se ține această evidență, dacă se realizează o raportare către autorități în vederea aplicării art.6 din proiect și căreia dintre acestea poate fi făcută, dacă există un control al evidenței, cine îl realizează, ori vreun regim sancționator. Nu în

¹ „*Voluntariatul se desfășoară pe baza unui contract încheiat în formă scrisă, în limba română, între voluntar și organizația-gazdă. Obligația de încheiere a contractului de voluntariat în formă scrisă revine organizației-gazdă. Forma scrisă este obligatorie pentru încheierea valabilă a contractului*”.

ultimul rând, precizăm că nu este cuprinsă nicio prevedere cu privire la realitatea datelor raportate ori răspunderea raportorului.

Cu privire la acest aspect, menționăm că, potrivit art.11 alin.(4) din Legea nr.78/2014, contractul de voluntariat este înregistrat într-un registru de evidență a voluntarilor ținut de organizația-gazdă.

Referitor la norma propusă la **alin.(3)**, semnalăm lipsa de claritate a acesteia cu privire la conținutul hotărârii Guvernului, respectiv dacă reglementarea va viza perioada voluntariatului ori pe cea a crizei umanitare.

În plus, este de menționat și caracterul incomplet al normei cu privire la partea contractuală care notifică angajatorului denunțarea unilaterală a contractului de voluntariat, termenul în care va fi transmisă această notificare, forma acesteia, precum și modalitatea de comunicare.

Semnalăm că prin soluția normativă preconizată la **alin.(4)**, respectiv extinderea prin hotărâre a Guvernului a termenului în care poate fi desfășurată activitatea de voluntariat, în speță un număr mai mare de zile, se încalcă **principiul ierarhiei actelor normative**, prevăzut la art.4 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit, **principiul legalității**, reglementat de **art.1 alin.(5) din Constituția României**, întrucât aceasta poate fi determinată prin acte normative de natura legii nicidcum prin hotărâre a Guvernului, această din urmă categorie de acte fiind date în aplicarea legii și având drept scop detalierea dispozițiilor înscrise în actul normativ de nivel superior.

În plus, norma este lipsită de claritate cu privire persoana vizată de limitarea desfășurării activității de voluntariat la un număr de maxim 5 zile lucrătoare într-o lună calendaristică, întrucât din formularea actuală nu se înțelege dacă aceasta privește organizația prestatoare sau voluntarul.

De asemenea, deși norma limitează durata activității de voluntariat, ca număr de zile, nu stabilește un numărul de ore, minim sau maxim, raportat la o zi.

Aceeași lipsă de claritate este generată și de trimiterea la **alin.(3)**, întrucât, respectiva normă se referă atât la perioada maximă pentru

care se încheie contractul de voluntariat, cât și la perioada stabilită prin hotărârea de guvern.

15. Referitor la textul propus pentru **art.6**, semnalăm lipsa de claritate a sintagmei „plata sumelor prevăzute la art.4 alin.(2) se face de către stat” cu privire la autoritatea care va efectua respectivele plăți.

De asemenea, nu se înțelege la ce aspect se referă sintagma „notificarea de către angajator a situației descrise de prezenta lege”, respectiv la criza umanitară și/sau dezastrul, contractul de voluntariat sau la suspendarea contractului individual de muncă și durata acesteia.

Totodată, menționăm caracterul incomplet al normei în ceea ce privește forma și conținutul notificării angajatorului, modalității și termenului de transmitere a acesteia, stabilirea în sarcina angajatorului a răspunderii cu privire la datelor și informațiilor cuprinse în notificare, regimul sancționator ori procedura de recuperare a sumelor necuvenite.

16. La norma propusă pentru **art.7 alin.(1)**, semnalăm caracterul incomplet al acesteia, întrucât nu reglementează, cu privire la evidența activității desfășurate de voluntari, modalitatea în care aceasta este ținută, de către organizația prestatoare a activității de voluntariat, pe zile și ore.

În plus, precizăm că norma nu este corelată cu prevederile Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește asimilarea stagilor de cotizare, ori cu documentele care ar putea sta la baza valorificării acestora, precum și forma, conținutul și evidența acestora.

Referitor la **alin.(2)**, semnalăm lipsa de claritate a normei cu privire natura și cauzele accidentelor și bolilor survenite în timpul activităților de voluntariat, respectiv legătura acestora cu activitatea desfășurată.

Referitor la **alin.(3)**, semnalăm, de asemenea, lipsa de claritate a normei cu privire la conținutul normelor metodologice vizate de acest articol, a căror elaborare este stabilită în sarcina Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, a Ministerului Afacerilor Interne și a Ministerului Apărării Naționale, având în vedere faptul că la **art.4 alin.(3)** din proiect este, de asemenea, preconizată în sarcina Ministerului Muncii și Solidarității Sociale elaborarea unor norme metodologice pentru acordarea și decontarea sumelor necesare plății indemnizațiilor pentru voluntariatul crizei umanitare, fără termen de elaborare.

17. Față de cele precizate anterior, se impune reanalizarea tuturor soluțiilor legislative cuprinse în prezentul proiect, întrucât textele propuse sunt lipsite de claritate și previzibilitate și sunt susceptibile să aducă atingere prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție.

Astfel, cu privire la normele de tehnică legislativă, Curtea Constituțională, în Decizia nr.26/2012 a statuat că, deși „*nu au valoare constituțională, (...) prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară*”.

De asemenea, în Decizia Curții Constituționale nr.22/2016, s-a statuat că „*una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative*”, orice act normativ trebuind „*să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat*” și că „*respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Constituție*”.

18. În concluzie, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma supusă analizei Consiliului Legislativ, întrucât încalcă, printre altele, dispozițiile art.6 alin.(1) teza I, art.8 alin.(4), art.16 alin.(1), art.24 alin.(1) și art.37 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare și, implicit pe cele ale art.1 alin.(5), dar și pe cele ale art.16 alin.(1) din Constituție.

PREȘEDINTE

Florin LORDEACHE

București

Nr.381/7.04.2022

Lege - Codul muncii

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015 (art. 76 lit. b), art. 78))

¹ republicare cu renumerotare	L. nr. 345/18 mai 2011 Lege - Codul muncii	M. Of. nr. 345/18 mai 2011	
² completat prin	L. nr. 76/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 365/30 mai 2012	<i>introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la art. 269</i>
³ modificări prin	L. nr. 147/2012 Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 509/24 iul. 2012	<i>modifică art. 139 alin. (1)</i>
⁴ modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
⁵ modificări prin	L. nr. 187/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012	<i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 264, art. 265; abrogă art. 261-263</i>
		(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)	
⁶ modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
⁷ modificări prin	L. nr. 2/2013 Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 89/12 feb. 2013	<i>modifică art. 269 alin. (1)</i>
⁸ modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>

⁹ modificări prin	L. nr. 255/2013	M. Of. nr. 515/14 aug. 2013 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale	modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b), introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)
¹⁰ modificări prin	L. nr. 77/2014	M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 251 alin. (4)
¹¹ modificări prin	L. nr. 12/2015	M. Of. nr. 52/22 ian. 2015 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145
¹² modificări prin	L. nr. 97/2015	M. Of. nr. 316/8 mai 2015 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 137 alin. (1)
¹³ modificări prin	D.C.C. nr. 279/2015	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi (termenul se împlineste la 1 august 2015) după care operează prevederile art. 147 din Constituție
¹⁴ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2015	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi
¹⁵ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 814/2015	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	art. 60 alin. (1) lit. g)
¹⁶ modificări prin	D.C.C. nr. 814/2015	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlineste la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție
¹⁷ modificări prin	L. nr. 57/2016	M. Of. nr. 283/14 apr. 2016 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative	introduce lit. g) la alin. (1) al art. 51
¹⁸ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 261/2016	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	art. 52 alin. (1) lit. a)

¹⁹ modificări prin	D.C.C. nr. 261/2016 Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016 Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlineste la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție
²⁰ modificări prin	L. nr. 176/2016 Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 808/13 oct. 2016	modifică art. 139 alin. (1)
²¹ completat prin	L. nr. 220/2016 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 931/18 nov. 2016	introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)
²² modificări prin	O.U.G. nr. 53/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii aprobată cu modificări și L. nr. 88/2018 completări prin	M. Of. nr. 644/7 aug. 2017 M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)
²³ admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	art.56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză
²⁴ modificări prin	D.C.C. nr. 759/2017 Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză (termenul se împlineste la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție)
²⁵ completat prin	L. nr. 64/2018 Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 226/13 mar. 2018	introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)
²⁶ modificări prin	L. nr. 88/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260
²⁷ modificări prin	L. nr. 127/2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	M. Of. nr. 491/14 iun. 2018	modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72

28 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 387/2018 Decizia nr. 387 din 5 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 53 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 642/24 iul. 2018	constată că dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza întâi sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vîrstei de 65 de ani
29 modificări prin	O.U.G. nr. 96/2018 Ordonanță de urgență privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative aprobată cu modificări și L. nr. 93/2019 completări prin	M. Of. nr. 963/14 nov. 2018 M. Of. nr. 354/8 mai 2019	modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (3) la art. 56 și alin. (1_1) și (1_2) la art. 164
30 completat prin	O.U.G. nr. 26/2019 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 309/19 apr. 2019	introduce art. 147_1
31 modificări prin	L. nr. 93/2019 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 354/8 mai 2019	aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 96/2018 și modifică art. 56 alin. (1) lit. c); introduce alin. (4) la art. 56
32 completat prin	L. nr. 153/2019 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 623/26 iul. 2019	introduce alin. (4) la art. 139
33 completat prin	L. nr. 37/2020 Lege pentru completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii și a art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011	M. Of. nr. 280/3 apr. 2020	introduce alin. (2_1) și (3_1) la art. 139
34 modificări prin	L. nr. 85/2020 Lege pentru modificarea art. 260 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 525/18 iun. 2020	modifică art. 260 alin. (1) lit. i)
35 modificări prin	L. nr. 151/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 658/24 iul. 2020	modifică art. 5 alin. (2) - (4), art. 59 lit. a); introduce alin. (5) - (9) la art. 5, lit. r) la art. 260 alin. (1)
36 modificări prin	L. nr. 213/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 893/30 sep. 2020	modifică art. 17 alin. (6) și (7), art. 242 lit. d), art. 251 alin. (2) și (4); introduce art. 34_1, art. 231_1, alin. (1_1) la art. 251
37 completat prin	L. nr. 298/2020 Lege pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1293/24 dec. 2020	introduce lit. f) la art. 52 alin. (1), art. 53_1, lit.c_4) la art. 260 alin. (1)

³⁸ completat prin	O.U.G. nr. 36/2021 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 474/6 mai 2021 Ordonanță de urgență privind utilizarea semnăturii electronice în domeniul relațiilor de muncă și pentru modificarea și completarea unor acte normative	introduce alin. (1_1)-(1_7) la art. 16, lit. o) la art. 17 alin. (3) și alin. (3) la art. 110
aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 208/2021	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	
³⁹ modificări prin	O.U.G. nr. 37/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 474/6 mai 2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 17 alin. (4), art. 119 alin. (2) și art. 241; introduce alin. (4_1) la art. 17
⁴⁰ completat prin	L. nr. 138/2021 Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 501/13 mai 2021 Lege pentru completarea art. 34 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	introduce alin. (6_1) la art. 34
⁴¹ modificări prin	L. nr. 208/2021 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însotite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2021 privind utilizarea semnăturii electronice avansate sau semnăturii electronice calificate, însotite de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului în domeniul relațiilor de muncă, și pentru modificarea și completarea unor acte normative	modifică art. 16 alin. (1_1) - (1_3), (1_6) și (1_7) și art. 17 alin. (3) lit. o); introduce alin. (1_8) la art. 16; abrogă art. 16 alin. (1_4) și (1_5)
⁴² modificări prin	O.U.G. nr. 117/2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 951/5 oct. 2021 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 15_1 lit. d), art. 122 alin. (1), art. 260 partea introductivă a alin. (1), art. 260 alin. (1) lit. e_3); introduce art. 15_2, lit. e_5) la art. 260 alin. (1), lit. s) la art. 260 alin. (1)
⁴³ modificări prin	L. nr. 269/2021 Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 1076/10 nov. 2021 Lege pentru modificarea Legii dialogului social nr. 62/2011 și a Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 268 alin. (1) lit. a)
⁴⁴ completat prin	O.U.G. nr. 130/2021 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 1202/18 dec. 2021 Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 164

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind
Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a
întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM
INVEST ROMÂNIA, pentru modificarea Schemei de ajutor de
stat pentru susținerea activității IMM-urilor în contextul crizei
economice generate de pandemia COVID-19, aprobată prin
art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2020,
pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a
Guvernului nr. 16/2021 pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2017 privind
Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a
întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie - IMM
INVEST ROMÂNIA, precum și pentru modificarea și
completarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea
activității IMM-urilor în contextul crizei economice generate de
pandemia COVID-19, aprobată prin art. II din Ordonanța de
urgență a Guvernului nr. 42/2020, precum și pentru
modificarea art. 164 alin. (2_1) și (2_2) din Legea nr.
53/2003 - Codul muncii

L. nr. 78/2014

M. Of. nr. 469/26 iun. 2014

Lege privind reglementarea activității de voluntariat în România

¹ promulgată prin D. nr. 456/2014 M. Of. nr. 469/26 iun. 2014

Decret pentru promulgarea Legii privind reglementarea
activității de voluntariat în România

² modificări prin L. nr. 175/2016 M. Of. nr. 812/14 oct. 2016 modifică art. 15

Lege pentru modificarea art. 15 din Legea nr. 78/2014 privind
reglementarea activității de voluntariat în România

Lege privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 251/8 apr. 2014

Lege privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli
profesionale

² modificări prin

O.U.G. nr. 103/2017

M. Of. nr. 1010/20 dec. 2017

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acți normative din domeniul asigurărilor sociale

aprobată cu modificări și L. nr. 177/2018

M. Of. nr. 628/19 iul. 2018

completări prin

modifică art. 3 lit. c), art. 5 alin. (1) lit. a)
și c), art. 5 alin. (2), art. 7, art. 9 alin. (1) și
(2), art. 14, art. 19 alin. (1), (2), (3) și (5),
art. 21 alin. (2), art. 22 alin. (1) lit. a), art.
23 alin. (1), art. 34, art. 35, art. 36 alin. (1)
și (3), art. 37, art. 42, art. 44 alin. (2), art.
49 alin. (1) lit. b), art. 51 alin. (2), art. 52
alin. (1) și (2), art. 53 lit. a) și b), art. 54,
art. 55, art. 62 alin. (1) și (2), art. 91, art.
92 alin. (1), art. 93 alin. (2) lit. j), art. 93
alin. (4), art. 99 (la 18 ianuarie 2018), art.
100, art. 103, art. 107, art. 110 alin. (3),
art. 110 alin. (1);

introduce lit. e) la art. 5 alin. (1), alin. (2)
la art. 15, lit. h) și i) la art. 18, alin. (6) -
(12) la art. 19, alin. (3) la art. 23, alin. (5)
la art. 24, lit. k) și l) la art. 93 alin. (2),
alin. (16) - (19) la art. 110;

abrogă art. 4 alin. (1), art. 6, art. 8 alin.
(3) și (4), art. 10, art. 11, art. 13, art. 33
alin. (2), art. 50 alin. (3), art. 52 alin. (3),
art. 63 alin. (1) lit. e) și h), art. 68 lit. d), g),
h), j), k), m), o), p) și r), art. 75, art. 76, art.
77, art. 78, art. 79, art. 80, art. 81, art. 82,
art. 83, art. 84, art. 85, art. 86, art. 87, art.
88, art. 89, art. 90, art. 96, art. 101, art.
102, art. 104, art. 110 alin. (5), (6) și (7),
art. 111

³ modificări prin L. nr. 177/2018 M. Of. nr. 628/19 iul. 2018
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul asigurărilor sociale
aproba cu modificări și completări O.U.G. nr. 103/2017 și modifică art. 5 alin. (1) lit. e), art. 7 alin. (2), art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (2), art. 19 alin. (1) și (7), art. 53 lit. a), art. 110 alin. (17);

introduce alin. (2) la art. 17, alin. (3) și (4) la art. 23, alin. (4) și (5) la art. 33, alin. (20) la art. 110;

abrogă art. 68 lit. d), g), h), j), k), m), o), p) și r)

⁴ completat prin L. nr. 198/2018 M. Of. nr. 646/25 iul. 2018
Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asigurării pentru accidente de muncă
introduce lit. f) la art. 5 alin. (1), art. 18_1 și art. 33_1

Lege privind protecția civilă

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 554/22 iul. 2008

Lege privind protecția civilă

² modificări prin

O.U.G. nr. 70/2009

M. Of. nr. 444/29 iun. 2009

abrogă art. 30 alin. (5)

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative privind taxe și tarife cu caracter nefiscal

aprobată prin L. nr. 8/2010

M. Of. nr. 22/12 ian. 2010

³ modificări prin

L. nr. 8/2010

M. Of. nr. 22/12 ian. 2010

aproba O.U.G. nr. 70/2009

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 70/2009 pentru modificarea și completarea unor acte
normative privind taxe și tarife cu caracter nefiscal

⁴ modificări prin

O.U.G. nr. 68/2020

M. Of. nr. 391/14 mai 2020

modifică art. 7

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative cu incidentă în domeniul managementului
situațiilor de urgență și al protecției civile

aprobată cu modificări și L. nr. 253/2020 M. Of. nr. 1093/17 nov. 2020
completări prin

În cuprinsul actelor normative în vigoare, denumirea "Comitetul național pentru situații speciale de urgență" și
acronimul "CNSSU" se înlocuiesc cu denumirea "Comitetul național pentru situații de urgență" și, respectiv, cu
acronimul "CNSU".

⁵ modificări prin

O.U.G. nr. 80/2021

M. Of. nr. 647/30 iun. 2021

modifică art. 28 alin. (1) lit. c) și k)

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor
acte normative în domeniul managementului situațiilor de
urgență și al apărării împotriva incendiilor

aprobată prin L. nr. 54/2022 M. Of. nr. 253/15 mar. 2022

⁶ modificări prin

L. nr. 54/2022

M. Of. nr. 253/15 mar. 2022

aproba O.U.G. nr. 80/2021

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 80/2021 pentru modificarea și completarea unor acte
normative în domeniul managementului situațiilor de urgență
și al apărării împotriva incendiilor

O.G. nr. 26/2000

M. Of. nr. 39/31 ian. 2000

Ordonanță cu privire la asociații și fundații

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 246/2005

M. Of. nr. 656/25 iul. 2005

¹ modificări prin

O.G. nr. 37/2003

M. Of. nr. 62/1 feb. 2003

Ordonanță pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații respinsă prin L. nr. 213/2005 M. Of. nr. 597/11 iul. 2005

modifică art.1 alin. (1), art.2 lit. d), art.17 alin. (3), art.19 alin. (3), art.27 alin. (4), art.29 alin. (6), art.37, titlul cap. VI, art.38, art.39 alin. (2) și (3), art.40, art.41 lit.b) și f), art.42 alin.(2) și alin. (4), art.45, art.47, art.48, art.51 alin. (1), art.56 alin. (2); introduce art.1_1, alin. (5) și (6) la art. 6, lit.d) la art.7 alin.(2), lit. d) la art.17 alin. (2), art.38_1, alin. (1_1) la art. 39, art.40_1, alin.(2) la art. 41, art. 41_1, art.41_2; înlocuiește sintagma „bilanț contabil” cu „situații financiare anuale”

² modificări prin

L. nr. 213/2005

M. Of. nr. 597/11 iul. 2005

Lege privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 37/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

respinge O.G. nr. 37/2003

³ modificări prin

L. nr. 246/2005

M. Of. nr. 656/25 iul. 2005

Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

modifică art. 1 alin. (1), art. 2 lit. c), art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 alin. (3), art. 9 alin. (2), art. 13 alin. (2) - (4), art. 15 alin. (1), art. 17 alin. (3), art. 18 alin. (1), art. 19 alin. (3), art. 23 alin. (1) și (2), art. 27, art. 33, art. 34, art. 37, titlul Cap. VI, art.38 alin. (1), art. 39 alin. (1) și (3), art. 40, art. 41 lit. a), e) și f), art. 42 alin. (4), art. 43, art. 44, art. 45, art. 46 alin. (1) lit. f), art. 47, art. 48, art. 49 alin. (2), art. 51, art. 53, art. 55 alin. (1) lit. c), art. 56 alin. (2), art. 57, art. 61 alin. (4), art. 71 alin. (1), art. 74 alin. (2), titlul Cap. XI, art. 79 lit. b); introduce alin. (2_1) la art. 8, art.13_1, lit. d) la art. 17 alin. (2), art. 27_1, art. 27_2, art. 34_1 - 34_3, art. 38_1, alin. (1_1) la art. 39; abrogă art. 41 lit. b)

⁴ aprobată cu modificări și completări prin

L. nr. 246/2005

M. Of. nr. 656/25 iul. 2005

Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

⁵ modificări prin

L. nr. 305/2008

M. Of. nr. 855/19 dec. 2008

Lege pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

modifică art.7 alin.(3), art. 9 alin.(1), art.17 alin.(3)

⁶ completat prin

L. nr. 34/2010

M. Of. nr. 151/9 mar. 2010

Lege pentru completarea art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

introduce alin. (3_1) și (3_2) la art. 7

⁷ modificări prin	L. nr. 76/2012	M. Of. nr. 365/30 mai 2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	modifică, la 1 septembrie 2012, art. 11 alin. (1), (3) și (4), art. 12 alin. (1), art. 23 alin. (3), titlul cap. IV, art. 70 alin. (2), art. 77 alin. (2), art. 80;
			<i>abrogă art. 34_3:</i>
			<i>în tot cuprinsul ordonanței, sintagma „circumscripție teritorială” se înlocuiește cu termenul „circumscripție”.</i>
⁸ modificări prin	L. nr. 145/2012	M. Of. nr. 517/26 iul. 2012 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	modifică titlul cap. VI, art. 38 alin. (1), art. 39 alin. (1), art. 42 alin. (2) - (4); introduce lit. f) - h) la art. 39 alin. (1_1), alin. (2) la art. 41; <i>abrogă art. 38 alin. (2)</i>
⁹ modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
	aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 762/13 nov. 2012	
¹⁰ modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
¹¹ modificări prin	L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	<i>aproba cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
¹² modificări prin	L. nr. 22/2014	M. Of. nr. 188/17 mar. 2014 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	modifică art. 7 alin. (3) și (3_1), art. 7 alin. (4), art. 17 alin. (3); introduce alin. (3_3) - (3_5) la art. 7
¹³ modificări prin	L. nr. 46/2016	M. Of. nr. 241/1 apr. 2016 Lege pentru modificarea art. 6 alin. (2) lit. f) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	modifică art. 6 alin. (2) lit. f)
¹⁴ completat prin	O.G. nr. 18/2018	M. Of. nr. 755/31 aug. 2018 Ordonanță privind reglementarea unor măsuri în domeniul inspecției economico-financiare efectuate de Ministerul Finanțelor Publice și pentru completarea unor acte normative	introduce art. 48_1

¹⁵ modificări prin	L. nr. 129/2019	M. Of. nr. 589/18 iul. 2019	Lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	modifică art. 6 alin. (2) lit. a) și c), art. 13 alin. (4), art. 15 alin. (2) și (3), art. 16 alin. (2) lit. a) și c), art. 17 alin. (3), art. 27_2 lit. a), art. 31 alin. (2), titlul cap. IV, art. 39 alin. (1_1) lit. e), art. 56 partea introductivă a alin. (1), art. 60 alin. (4), art. 73 alin. (2), art. 74 alin. (1) și art. 75 alin. (1) și (2); introduce alin. (4) la art. 6, lit. c_1) și c_2) la art. 7 alin. (2), alin. (2_1) la art. 7, alin. (2_1) la art. 13_1, alin. (2_1) și (2_2) la art. 16, lit. c_1) și c_2) la art. 17 alin. (2), art. 27_3, art. 34_4, art. 34_5, lit. d_1) la art. 38 alin. (1), alin. (1_1) la art. 56 și alin. (3) la art. 56
¹⁶ modificări prin	O.U.G. nr. 191/2020	M. Of. nr. 1013/30 oct. 2020	Ordonanță de urgență pentru prelungirea termenelor privind depunerea unor documente prevăzute în sarcina asociațiilor și fundațiilor, precum și a persoanelor juridice înregistrate în registrul comerțului	termenul prevăzut la art. 34_4 alin. (4), precum și termenul de îndeplinire a obligației de completare a documentelor potrivit cerințelor prevăzute la art. 6, 7, 16 și 17, este de maximum 90 de zile de la închiderea stării de alertă, declarată, în condițiile legii, în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19
¹⁷ modificări prin	L. nr. 276/2020	M. Of. nr. 1166/2 dec. 2020	Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	modifică art. 4, art. 6, art. 7 alin. (2), art. 7 alin. (2_1) și alin. (3_4), art. 9 alin. (2), art. 11 alin. (2), art. 13 alin. (1), (2) și (4), art. 15 alin. (2) și (3), art. 16, art. 17 alin. (2) și (3), art. 19 alin. (2) și (3), art. 21 alin. (2) lit. f) și alin. (5), art. 23 alin. (1) și (2), art. 24 alin. (1) și (3), art. 25, art. 27 alin. (1), art. 29 alin. (3) și (4), art. 32, titlul cap. IV, art. 33 alin. (1) și (2), art. 34, art. 34_4 alin. (1), art. 34_4 alin. (2), art. 39 alin. (1_1) lit. a), art. 41 alin. (1) lit. e), art. 41 alin. (2) lit. b), art. 73, art. 79 lit. b); introduce alin. (2_2) - (2_5) la art. 7, alin. (1_1) la art. 34_4; abrogă art. 34_4 alin. (3)
¹⁸ modificări prin	L. nr. 36/2022	M. Of. nr. 201/1 mar. 2022	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 191/2020 pentru prelungirea termenelor privind depunerea unor documente prevăzute în sarcina asociațiilor și fundațiilor, precum și a persoanelor juridice înregistrate în registrul comerțului	aproba O.U.G. nr. 191/2020